

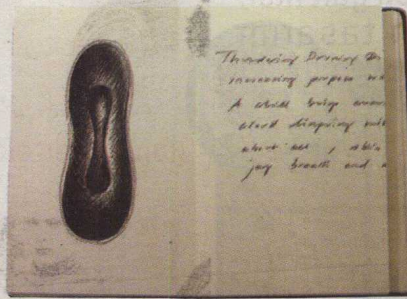
Filiz Yılmaz

EN ÜNLÜ AKIL-FİKİR DEFTERİ: MOLESKINE

Tanınmış sanatçı ve tasarımcının düş gücünü yansıtarak kişiselleştirdiği Moleskine defterleri, sanatseverlerin dokunabilmesi için göçebe oldu. Moleskine kervanı şimdi İstanbul'da... Santralistanbul'daki sergi, İstanbul Design Week'le birlikte sona eriyor

01

02

03

† Son derece sade görünümüyle, dünyanın her köşesinden bir çok insanın kabinde taht kurmuş, kalın siyah kapaklı, lastiği, ayırıcı, kurdelesini ve arka kapağındaki cepçığı ile ufak tefek fakat ifade etkilileri devasa defter Moleskine...En basit ifadelerle, en anlamsız çizgilerle ve sıradan karalamalara anlam katan, onu tutkuyla kullanan Van Gogh, Matisse, Hemingway ve niceleri gibi zannettiren, iki ağırlık geçmişle el yapımı kara kaplı ünlü defter!

19. yüzyılda Fransız atölyelerinde üretilen belli özelliklere sahip tüm defterlere "köstebek derisi" anlamına gelen adıyla, ilham perisini kaçırmak istemeyen Fransız şairler için tasarlanmış Moleskine, bugün farklı tasarımdaki defterleri, ajandaları ve şehir rehberleriyle geniş bir ürün yelpazesine sahip. Geçmişten günümüze yaratıcı çalışmalarla, ünlü olacak eskizlere, resimlere, notalara ve bir romanın ilk satırlarına tanıklık eden fenomen, bugün yazar, ressam, yönetmen, grafik tasarımcı, illüstratör ve mimarların yaratım süreçlerini yansıtan 'iyi bir yol arkadaşı'. Şehir şehir dolaşan bu defterlerin birbirinden renkli sayfaları, 'Moleskine Detour' adıyla santralistanbul'da.

Moleskine'leri global kültürün içine dahil etme fikriyle 2006'da yola çıkan Detour Projesi, Londra, New York, Paris, Berlin'e uğramıştı. İstanbul'dan sonra ise Tokyo'ya gidecek. Kendi meslekleri ve yaratımlarına dair içsel yolculukları, düşleri, fikirleri ve tasarımlarını Moleskine'ler üzerine yansıtılmaları istenen 50 adet yerli-yabancı yazar, çizer, mimar, düşünür, müzisyen,

tasarımcı, küratör ve ressamın eskiz, çizim, yazı, not, nota, fotoğraf ya da tasarımlarına tanıklık etmek oldukça keyif verici. Başkasına ait bir defterin sayfalarını karıştırma hissi ve merakıyla, fanusları andıran camekânlardaki Moleskine defterlerine pamuk eldivenleri kullanarak dokunulabiliyorsunuz.

Detour'a sürekli olarak eşlik eden ikinci bir etkinlik ise, İstanbul Bilgi Üniversitesi ve Domus Academy öğrencileriyle, Berlin'den genç yeteneklerin yarışmayla seçilen 30 defterinin sergilendiği myDetour. 2008'in Nisan ayında, Bilgi Üniversitesi Tasarım Kültürü ve Yönetimi Program'ının (TKY) evsahipliğinde, Moleskine ve Domus Academy Kültürel Deneyim Tasarım

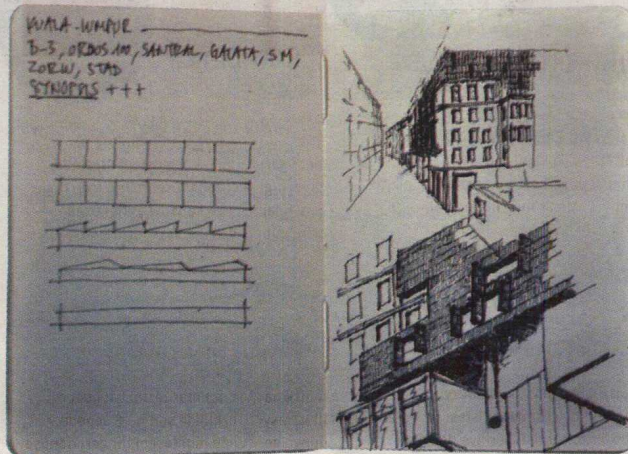
Bölümü yetkilileri tarafından TKY, Görsel İletişim Tasarımı ve Mimarlık yüksek lisans öğrencilerine duyurulan myDetour için, genç tasarımcıların kişisel görüşlerini yansıtan notlar, çizimler ve İstanbul deneyimlerini Moleskine'lerine aktarmaları istendi. Defterler, Milano'da jüri karşısına çıktı ve seçilenler İstanbul'da ve kalıcı olarak Moleskine myDetour web sitesinde sergilenme ve bir sonraki sergiye gitmek için uçak bileti kazanma şansını elde ettiler.

myDetour bölümünde yer alan İstanbul konulu öğrenci defterlerinin tasarımları oldukça ilginç. Söz gelimi, tamamıyla boş bir defterde, "Unhide" başlığıyla İstanbul'un gizemi sadece mor ışıkla

okunabilen yazı ve çizimlerle anlatılmaya çalışılırken, diğer yandan İstanbul'un karmaşası ve olması istenen hali mükemmel çizgilerle deftere yansıtılmış. Kesinlikle görülmesi gereken daha nice defterler var. Çizimler, eskizler, notalar, fotoğraflar ve tasarımlar yer alırken, gazete kupürleri, haritalar ve biletlerle kolajlar, desenler yaratılmış ve inanılmaz sanat eserleri ortaya çıkmış. Küçüküçük defter içinde kocaman bir iş veya alışveriş merkezi, yeniden ve tamamıyla bambaşka biçimde tasarlanan Türkiye haritası, keçeli kalemle çizilmiş portreler, resimler, eşya ve bina tasarımları, elastik bant ile dikilmiş, mühürlenmiş defterler, dikilmiş uzun kumaşlarla anlatılmak istenen çevre duyarlılığı, sanatçının ruhuna işleyen duyguların izlerini taşıyan müzik notaları...

Ünlü seyahatlerine çıkmadan önce seyyah-yazar Bruce Chatwin, mutlaka kırtasiyeye uğrar, tüm sayfalarına numara verip, kapağına adını, kaybolursa bulanların göndermesi için adresini ve geri getirene vaat ettiği ödülün miktarını yazarmış. Chatwin'in defterini kaybetme endişesini açıkça tanımlayan ünlü cümlesi: "Pasaportumu kaybetmek endişelerimin en küçüğü. Ama defterimi kaybetmek, tam bir felaket." Belki de ilk sayfada yer alan ayrıntı, bu geleneğin sürdürülmesiyle beraber, Moleskine defterlerinin pahasının ancak kişisel olarak biçilebildiği vurgulamaktır...Neden olmasın!

01-02-03-04 Sırasıyla Karim Rashid, Rose Lovegrove, Sema Topaloğlu ve Han Tümertekin'in Moleskine defterlerinden.

04